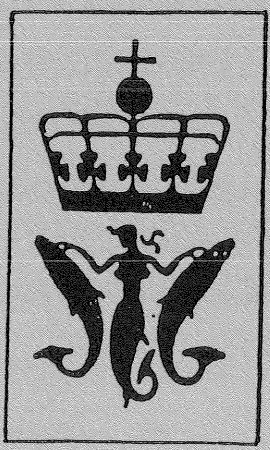
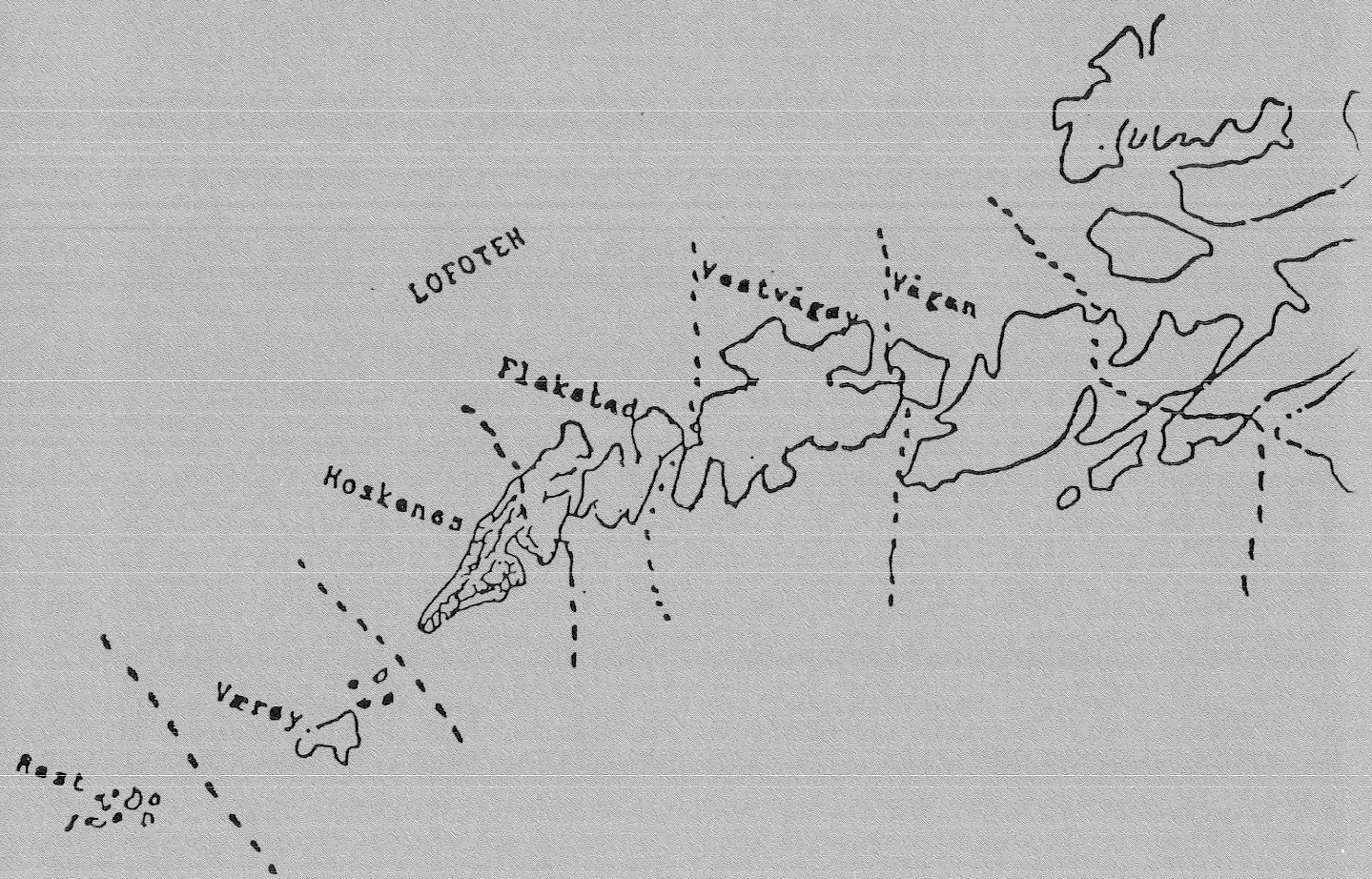

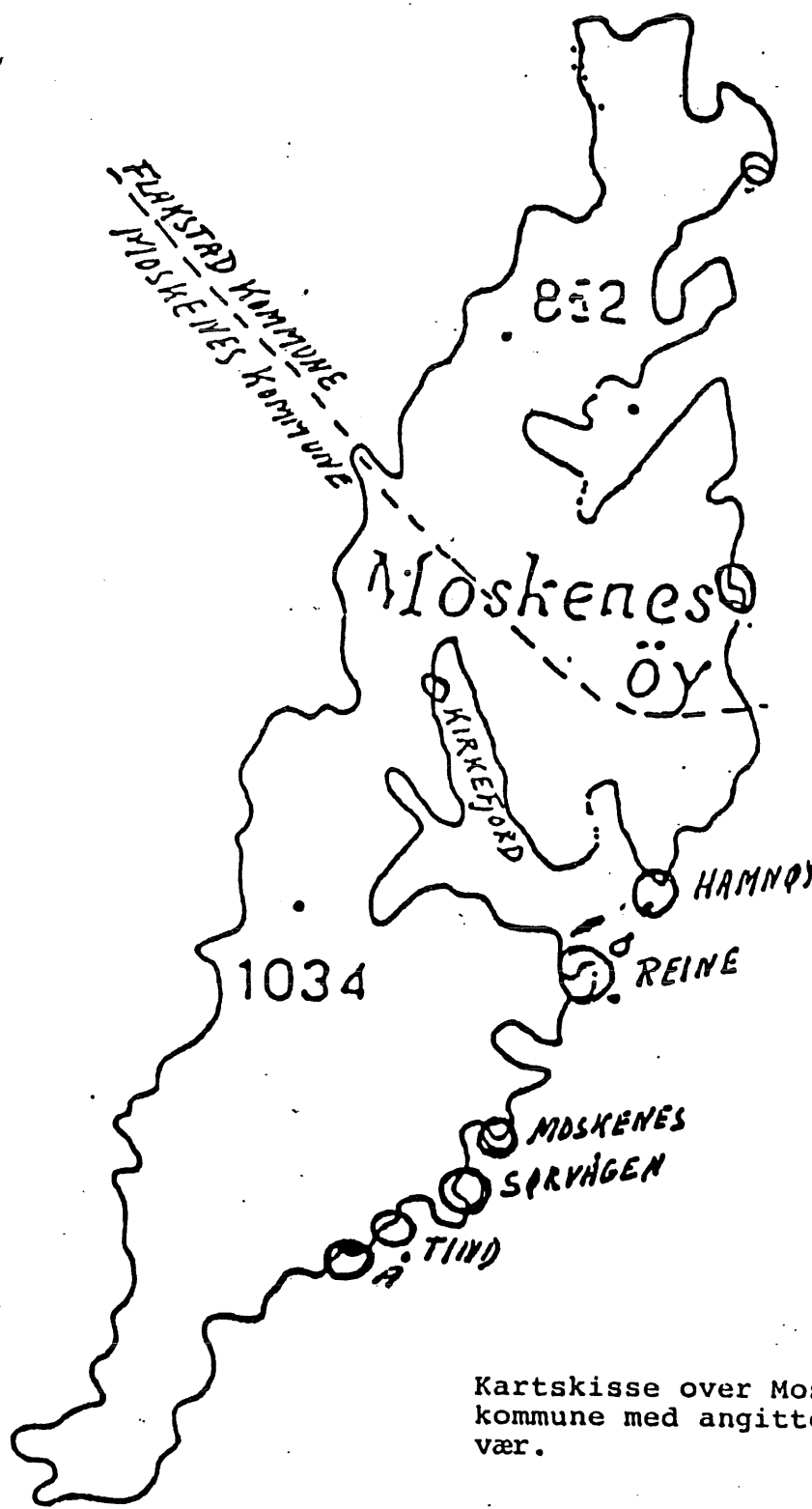
1817 AUG. 1992

ÅRSMELDING 1991

FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

Fiskerirettdeleren
i Moskenes

Kartskisse over Moskenes kommune med angitte fiskevær.

INNHOOLDSEFORTEGNELSE

Side

1.	BESKRIVELSE AV KOMMUNEN.	1
2.	SAMMENDRAG.	1
2.1.	Erfaringer i tjenesten.	1
3.	SYSSELSETTING I FISKERINÆRINGEN.	
3.1.	Fiskermanntallet.	2
3.2.	Syssetsetting i foredlingsleddet.	3
3.3.	Syssetsetting i oppdrettsnæringen.	4
3.4.	Avledet virksomhet.	
4.	FISKEFLATEN.	
4.1.	Merkeregistret.	5
4.1.1.	Alderssammensetning.	6
4.3.	Konsesjonsbilde for Moskenes kommune.	6
4.4.	Redskapsfordeling.	7
4.4.1.	Fartøy over 13 m som drifter med passive redskaper.	7
5.	FOREDLINGSLEDDET	
5.1.	Fiskebedriftene/videreforedling.	8
6.	RASTOFF/KVANTUM.	9
6.1.	Verdi av fangstkvantum.	9
6.2.	Anvendelse.	9
6.2.2.	Ilandført kvantum pelagisk fisk.	10
7.	HAVBRUKSNÆRINGEN	10
8.	ANNEN VIRKSOMHET	
8.1.	Kystpakken.	11
8.2.	Låne og finansieringskilder.	12
8.3.	Prosjekter.	12
8.4.	Konkursar.	12
8.5.	Fiskerihavnesaker.	12
8.6.	Kystsonoplanlegging.	13
8.7.	Fiskeriutdanning.	13

1. BESKRIVELSE AV MOSKENES KOMMUNE.

Moskenes kommune omfatter sørvestdelen av Moskenesøya. Med sitt særpregne landskap utformet av botnbreer, er det antagelig det fineste i verden av sitt slag. Det er et karrig landskap med lite eller ingen skog eller jord. Fjellene strekker seg i høyder over 1000 m over havet, med Hermannsdalstinden som den største med sine 1034 m.

Kommunenes areal er på 119,77 km. hvorav bare 1% er jord.

Folketallet var ved utgangen av 1991 på 1424 personer. Det ble født 19 personer, mens det døde 26. Innflytting var 39 personer, mens det var utflytting på 42 personer. Vi hadde en tilbakegang i folketallet med 12 personer.

Antall registrerte fiskere var 246, hvorav 210 på blad B og 36 på blad A.

Fiskebåter registrerte i merke registret var ved utgangen av 1990 på 168 fartøyer, hvorav 58 er over 10 meter.

2. SAMMENDRAG.

Næringsveiene er basert på fiske, fiskeindustri, oppdrett og turisme. Av de sysselsatte er ca. 60% selvstendige næringsdrivende og ca. 40 % arbeidstakere.

Moskenes kommune er landets mest ensidige fiskerikommune ifølge offentlige tabeller og statistikker.

De største stedene er Sørvågen og Reine, med Reine som kommunens administrasjonssted. Gledelig utvikling på samferdselsektoren er ferjeforbindelsen mellom Moskenes og Bodø som ble iverksatt sommeren 1990. Ferjeleiet ligger i Moskenesvågen, og har vist seg å ha svært positive ringvirkninger for kommunen, især når det gjelder turisme.

Fiskeflåten i kommunen er allsidig med båter fra 16 til 76 fots lengde.

Det drives alle slags konvesjonelt fiske.

Mottakskapasiteten i kommunen er god med fiskebruk på stedene Å, Tind, Sørvågen, Moskenes, Reine, Sakrisøy og Hamnøy.

Når det gjelder oppdrettsnæringen, er 2 oppdrettsanlegg og smoltanlegget gått konkurs, slik at det nå er ett oppdrettsanlegg i drift. Dette anlegget har overtatt de 2 anleggene som er gått konkurs, slik at kapasiteten er den samme som tidligere. Her er 5 anlegg for skjell.

Fiskerikontoret ligger i kommunens administrasjonsbygg på Reine. Personalet består av flg. personer:

Fiskerirettleder: Werner Mikalsen
Førstefullmektig: Liv Monsen.

**Det ble i 1991 ekspedert: 681 utgående skriv
605 inngående skriv**

Fiskerinemda i Moskenes består av 5 personer. Det har vært avholdt 4 ordinære møter og en del telefonmøter hvor 67 saker er blitt behandlet. I tillegg er det behandlet en del saker administrativt.

Viktige fiskerinemdsaker.

Arbeidsmiljøinvesteringer	15	"
Kommunalt næringsfond	4	"
"Kystpakken" (gjeldsanering kystflåte)	6	"
"Kystpakken" (refinansiering kystflåte)	3	"
Manntallsaker	32	"
Redskapslån	1	"
Lån til kjøp av fartøy	2	"
Andre saker	4	"

2.1. Erfaringer i tjenesten.

Det meste av arbeidet er knyttet til klientbehandling i forskjellige sammenhenger.

Hovedtyngden ligger på det som har med lån og tilskott å gjøre, men det siste året har kvotespørsmålet for torskefiske og regelverket innenfor den ordningen vært det som har dominert vår arbeidssituasjon. Fiskerne har hatt vanskeligheter med å forstå det enorme regelverk som de må ha kjennskap til i forbindelse med regulerings/kvotebestemmelsene.

3. SYSSSELSETTING I FISKEIRINERENGEN.

Tabell 3.1. Fiskermanntallet, pr.31.12.91.

Aldersgrupper	Blad A	Blad B

15-19 år	1 (0)	9 (9)
20-29 "	0 (2)	49 (45)
30-39 "	1 (3)	44 (46)
40-49 "	4 (6)	42 (38)
50-59 "	9 (6)	37 (38)
60-67 "	8 (9)	23 (21)
67-69 "	2 (2)	1 (2)
70 år og eldre	11 (14)	5 (4)
<hr/>		
Totalt	36 (42)	210 (203)
<hr/>		

(Tallene i parantes er for 1990.)

Gjennomsnittalder på liste B er 41,16 år (41,05 år)
Gjennomsnittalder på liste A er 61,67 år (61,50 år)

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Antall fiskere har gått opp fra 1990 til 1991 med 1 stk. fra 245 i 1990 til 246 i 1991. Det har vært en økning på blad B med 7 stk. mens det på blad A har vært en nedgang på 6 stk. Kvinneandelen er på liste B 9 stk. og på liste A 1 stk.

Tatt i betraktning de strenge reguleringsbestemmelsene, er manntallet stabilt. Dette har sammenheng med at et firma som drev med videreforedling (røyking) av laks gikk konkurs, og arbeidstokken derfra fikk jobb på fiskefartøy fra kommunen. Dette gjorde sitt til at det for første gang i historien ikke har vært rekruttert fiskere fra andre deler av landet i forbindelse med Lofotsesongen.

Vi har nesten daglig forespørsler fra yngre fiskere som er interresert i å kjøpe sitt eget fiskefartøy, men de strenge reguleringsbestemmelsene med kvoterettigheter bidrar til at mange prosjekter må skrinlegges. Optimismen innenfor yrket er stigende.

Tabell 3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet, målt i årsverk.

Årstall	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Antall Årsverk	86	83,5	70	69	62,3	52

Kommentar til tabellen:

Tallene er basert på opplysninger som kontoret har innhentet fra forskjellig hold.

Vi har nå 7 fiskemottak i kommunen. 6 av disse kjøpte fisk i 1991, ett bruk ble avviklet dette året. Slik tilgjengeligheten ble av fisk dette året, er det et tankekorst at så mange bedrifter har avviklet (kondemnert). I den hektiske vintersesongen hadde en del av fremmedflåten store problemer med å få levert fangstene. Årsaken til lav aktivitet har også sammenheng med delvis de strenge reguleringene innenfor torsk - og hysefisket samt avgang på fiskebruk.

3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen.

Årstall	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Antall årsverk.		9,7	15	35	28	8

Ansatte i oppdrettsnæringen har gått betydelig ned i forhold til i fjor. De store problemene innen oppdrettsnæringen fikk store følger også i vår kommune, og 3 oppdrettsanlegg samt smoltanlegget gikk konkurs. Den planlagte oppstart av nytt firma innenfor videreforedling av laks, er fremdeles ikke blitt realisert. Sammenbruddet i næringen har medført tap av 20 årsverk dette året.

Etter det vi kjenner til er det interesse for å overta de konkursrammede anleggene slik at driften av disse kan gjenopptas.

3.4. Avledet virksomhet.

Servicevirksomhet.

Serviceart.	Ant. bedr.	Salg motorer	Slipp	Rep. skrog.
Bunkringstasjoner	3			
Slipp			3	
Redskapsservice	1			
Regnskapskontorer	3			
Velferdstasjon	1			

4. FLATEN.

4.1 MERKEREGISTERET

Lgd. i m.	Status	Avgang	Tilgang	Status
	1/1-91	1990		31/12-91
0,0 - 4,9	11		7	18
5,0 - 9,9	74	5	19	88
10 - 14,9	33		1	38
15,0 - 19,9	20	1	0	19
20,0 - 29,9	6	0	0	6
Over -30 m				
Totalt	144	6	27	169

I tillegg kommer 2 fartøyer som er fra før 1920.

Tabell 4.1. viser tilgang og avgang av fartøyer i løpet av 1990.

Det fremgår her at vi i løpet av året hadde tilgang på 27 fartøyer, mens det var en avgang på 6 fartøyer, d.v.s. en netto økning på 21 fartøyer.

Den store økningen i antallall plastbåter, skyldes vel den lukrative ordningen med maksimalkvote på torsk og hyse på disse "fartøyene." Dette har sammenheng med at kvotene på fartøyene er så lave at de fleste av mannskapet har anskaffet seg plastbåter på ca. 5 meter.

Hvorvidt det er forsvarlig å likestille disse plastbåtene med fiskefartøyer er et annet spørsmål.

Når det gjelder kjøp og salg av fartøyer, er det foretatt en del eierforandringer innenfor kommunegrensene. Tabellen ovenfor stemmer ikke helt, men dette skyldes oppmåling av fartøyer slik at det blir en "avgang" på 4 fartøyer mellom 5 - 10 meter, mens det blir en "tilgang" på 4 fartøyer mellom 10 - 15 m.

Tilvekst: (kjøp) av 7 sjarker mellom 7 og 9 meter
 1 sjark på 9,05 meter
 1 sjark på 10,13 meter

De fleste av disse fartøyene er privatbankfinansiert samt lån og tilskudd fra kommunens næringsfond.

Når det gjelder byggematerialer er det følg.fordeling:

Stål	Trø	Plast	Alumin.
2	103	59	4

Tabell 4.1.1. ALDERSSAMMENSETNING.

LENGD.	30-39	40-49	50-59	60-69	70- 74	75-79	80-84	85-91
-0,0- 4,9					3	4	8	12
5,0- 9,9			7	22	14	16	13	7
10,0-14,9	5	3		5	9	6	3	5
15,0-19,9	1	1	2	5	4	2	2	
20,0-24,9			2	1	2	1		
24,9 og over =ingen fartøyer								
Totalt	6	4	11	33	32	29	26	24

I tillegg kommer 2 båter som er fra før 1920.

4.3. KONSESJONSBILDE FOR MOSKENES KOMMUNE.

	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Reketrål	0	0	0	1	1	1	1
Torsketrål	1	1	1	1	1	1	1
Loddeutrål	2	2	2	2	4	4	4
Snurpnot sild		1	2	2	2	2	2

Kommentarer til tabellen.

Moskenes kommune har tilsammen 8 konsesjoner som er fordelt slik:

*** 4 stk. loddetrål
*** 2 stk. snurpenot for sild
*** 1 stk. reketrål
*** 1 stk. småtrålkonsesjon

I tillegg til dette var det 63 fartøyer som fikk fartøykvote for fiske etter torsk. Det er en nedgang på 13 fartøyer sammenlignet med 1990. Dette har sammenheng med at regelverket tilsa at det kun var fartøy over 9 meter som fikk fartøykvote. I Reine området er det 7 fartøyer som har hvalkonsesjoner og i skrivende stund er det ikke avklart om de i det hele tatt har noen verdi.

4.4. REDSKAPSFORDELING.

Garn/reker	2
Snurrevad/seinot/sild	1
Juksa/line	11
Juksa	24
Liner	26
Snurrevad/garn	2
Garn	13
Garn/line	1
Snurrevad	12
Snurrevad/line	2
Garn/autoline	1
<hr/>	
Totalt fartøy (over 8 meter)	95
<hr/>	

Som det fremgår av tabellen, så har Moskenes kommune en variert flåte. Fiskerne har prøvd å omstille seg ; ikke alle har hatt økonomisk utbytte av dette. Den svært vanskelig ressursituasjonen har skapt store problemer for enkelte. Etter det vi registrerer er bunnen nådd og det ser ut til at det nå er på vei oppover for fiskerne. En stor del av flåten var på hysefiske i Finnmark i sommer, andre deler av flåten drev juksa/garnfiske etter sei og torsk i sommer og høst. Utbyttet ble ikke det samme som i 1990 , jfr. statistikk hvor torske og hysekvantumet gikk ned med henholdsvis 300000 kg. for torsk og ca, 72000kg hyse.

Den store nedgangen i torskekquantum fra 1990 til 1991 skyldes at det i 1990 ble tildelt ekstrakvote for torsk, mens det i 1991 kun var % bifangst. Stor innblanding av torsk gjorde derfor seifiske vanskelig.

4.4.1 Fartøy over 13 m. som drifter med passive redskaper.

Redskaper	garn	sn.vad	lina	juksa	komb.	autoline
-----------	------	--------	------	-------	-------	----------

Antall

fartøy	10	7	5	1	8	1
--------	----	---	---	---	---	---

Under rubrikken kombinert har vi følgende:

```

*** 2 stk.sn.vad/reke
*** 1 " sn.vad/seinot
*** 1 " sn.vad/garn
*** 2 " garn/reke
*** 2 " sn.vad/line

```

Når det gjelder flåten over 13 meter - som i vårt merkedistrikt omfatter 32 fartøyer, er det svært varierende lønnsomhet. 7 av disse fartøyene er hvalfartøy, kommentarer til dette er vel unødvendig.

De strenge torske/hysereguleringene, problemer med avtak for reker og ellers vanskelige forhold for alternativ drift med henblikk på lønnsomt fiske, har vært en medvirkende årsak til at opplagstiden for enkelte fartøy er relativt høy.

5. FOREDLINGSLEDDET.

5.1 Fiskebedriftene/videreforedling.

Distrikt/ fiskevær	Fryseri	olje/mel fabrikk	Konv. bruk	Tran- damp	egne -sentral
-----------------------	---------	---------------------	---------------	---------------	------------------

Hamnøy	1		2		1
Olenilsøy	1				
Sakrisøy			1		
Reine	1		1	1	1
Moskenes	1		1		2
Sørvågen			2		2
Tind			1		
A	1		1		1
<hr/>					
Totalt	5		9	1	7

En går utfra at det er foretatt den kapasitetsreduksjon innenfor fiskeindustrien som er nødvendig. En bør satse alt på å beholde de resterende bedrifter.

Dette på grunn av at fremmedbåter hadde store problemer med å bli kvitt fangstene og det ryktes at enkelte måtte kaste fisk på sjøen. Dette er ikke norsk fiskerinæring tjent med. Med den store ansamling av båter som er i Lofoten om vinteren må avtaksproblemerkene løses i felleskap mellom fiskere, kjøpere og salgslag.

6. RASTOFF/KVANTUM.

Samlet kvantum i kg:	Rundvekt	Verdi
Kveite	292	8.971,-
Rødspette	29.005	178.981,-
Blåkveite	5.462	56.038,-
Brosme	33.921	146.924,-
Skrei	3.124.134	28.552.657,-
Vårtorsk	0	0,-
Annen torsk	371.132	3.592.532,-
Lange	20.095	147.214,-
Blålange	46	228,-
Hyse	175.637	1.227.049,-
Sei	349.266	1.427.062,-
Steinbit	5.788	24.252,-
Uer	10.039	43.133,-
Breiflabb	423	3.463,-
Annen fisk	127	129,-
Biprodukter i form av lever, rogn, hoder:		2.045.653,-

6.1 VERDI AV FANGSTKVANTUM

	Kvantum	verdi/
1991	Kr. 37.454.853,-	4.125.522 kg.
1990	33.563.751,-	3.952.052 "
1989	" 32.777.219,-	4.667.952 "
1988	" 35.983.000,-	
1987	" 57.812.000,-	

(Tallene er foreløbige og må taes med forbehold.)

KOMMENTARER TIL TABELLEN:

Kvantumet er økt fra 1990 med ca.173,4 tonn. Verdien av ilandbrakt kvantum er på kr.37.454.853,- d.v.s. en økning på kr. 3.881.000,-. Hysekvantumet er gått ned med ca.70 tonn i forhold til i fjor. Dette skyldes for en stor del reguleringsbestemmelsene, men også de lave bifangstprosentene for torsk gjorde dette fisket vanskelig. Vårtorsk viser 0 kg. i år og annen torsk viser en nedgang i kvantum på nesten 50%. Dette skyldes at bifangstprosentene på torsk var lave i forhold til 1990 hvor det ble gitt kvoteøkning på torsk om høsten.

6.2. ANVENDELSE.

Tallmateriale mangler. Men utfra lokal kjennskap til produksjonen, blir skrei/torsk hovedsaklig brukt til tørrfiskproduksjonen. En del går til saltfisk (klippfisk), mens noe går til saltfilét og anvendelse fersk/frysefilét. Sei kvantumet gikk ned i år grunnet vansker med å overholde bifangstreglene. Sei som ble fisket hovedsaklig i høst, gikk til anvendelse salting. Hyse går til fersk/filét anvendelse.

6.2.2 Ilandført kvantum pelagisk fisk i kommunen (tonn rund vekt, verdi av dette i 1000 kr.)

FISKESLAG	KVANTUM			VERDI		
	1989	1990	1991	1989	1990	1991
FEITSILD	37	14,2	0,0	107	48	0
VINTERSILD		14	0,0	61	0	0
ANNET						

Kvantumet av sild er gått betydelig ned de siste årene. Dette skyldes for en stor del at flåten har vært nødt til å dra til andre områder for å fange sild, og dermed leverer fangsten i disse distrikter. Interessen blant kjøperne her i kommunen er minimal for sildekjøp, og dette kan også være en medvirkende faktor.

7. HAVBRUKSNÆRINGEN.

I Moskenes kommune var det ved utgangen av 1991 følgende konsesjoner:

3 laks/ørret
2 torsk
1 smolt
5 skalldyr

Laks/ørret anleggene ligger i Reinefjorden. Smoltproduksjon er foreløpig innstilt grunnet konkurs. Hvorvidt det blir oppstart på nytt har vi ikke kjennskap til.

Et av torskeanleggene har vært i drift en del av året, men produksjonen er foreløpig på forsøksstadiet.

Når det gjelder skalldyr er det etter det vi kjenner til ikke blitt omsetning foreløpig.

8. ANNEN VIRKSOMHET

Også i år har fiskere og fiskearbeidere som oppfylte kriteriene, hatt anledning til å søke om rentedekning for boliglån. Hvor mange som har benyttet dette tilbudet har ikke kontoret kjennskap til.

8.2. LÅNE OG FINANSIERINGSKILDER.

OMSØKTE OG INNVILGEDE LÅN I STATENS FISKARBANK.

ANT.	SØKNADSTYPE	INNVILGET
1	Lån Fartøy	400.000,-
1	Ombygging fartøy	200.008,-
1	Fiskeredskaper	1 avslag 75.000,-
1	Lån rentedekning	100.000,-
2	Likviditetslån slettet	tilsammen 70.000,-
2	Lån refinansiering	tilsammen 600.000,-
1	Likviditetstilskott	100.000,-
18	Arbeidsmiljøtilskott	tilsammen 790.900,-

I tillegg har 3 fartøyer søkt om forlenget avdragstid mens 2 fartøyer har fått refinansiering på lån.

8.3. PROSJEKTER.

I og med den økende turiststrømmen er det etablert et fiskebåtferie prosjekt. 3 fartøyer deltar i dette. Hovedtrekket i dette opplegget er at turistene får oppleve fiskerens liv i daglig arbeid ombord i fartøyet ute på feltet. De får også tilbud om å delta aktivt, d.v.s. egne sin egen line/sette garn/ eller juksa. De får også undervisning i å tilberede sin egen fangst.

8.4. KONKURSER.

Kontoret kjenner til konkurser innenfor oppdrettsnæringen som før nevnt, og har signaler på at det er anstrengt likviditet innenfor oppdrett og i fiskeindustrien.

Når det gjelder fartøyer, har en del refinansiert sine lån, men konkuser på fartøy har ikke forekommet dette år.

8.5. FISKERIHAVNESAKER.

Moskenes kommune har bedt om høyere prioritering på havnene i kommunen. I følge Norsk Fiskerihavneplan er det gitt følgende klassifisering:

Sørvågen/Moskenesvågen	klasse C
Reine	klasse C
A/Tind/Bogen	klasse D

Kommunen vil peke spesielt på at havnene Sørvågen, Moskenesvågen samt Reine er særlig viktige både i fiskeri og turistsammenheng.

Disse havnene må gis akseptable utviklings - og utbyggings vilkår i det dette er en klar forutsetning for positiv næringsaktivitet i kommunen. Disse havnene bør klasifiseres som B havner.

8.6. KYSTSONEPLANLEGGING.

Intet er skjedd innenfor dette området. Ved utgangen av året var det ting som tydet på at denne saken vil bli satt på dagsorden.

8.7. FISKERIUTDANNING.

Moskenes kommune har ingen fiskeriutdanning. Nordland Fiskerifagskole som ligger på Gravdal, har bl.a. maritim utdanning. Vi kjenner til at ungdomskole elevene i kommunen har tilbud i valfagsammenheng om å ta båtførerprøven. Mange av guttene har benyttet seg av dette tilbudet.

Reine juli 1992.

Liv Mørseth.

(f. fm.)

FISKERIRETTLADEREN
i Moskenes Mikalsen